

SKOG MILJØ

MEDLEMSBLAD FOR SKOGSELSKAPET

Årsmøter med faglig påfyll

Eikeplanting i Agder

Kongletungt i skogfrøgårdene

Den store plantedagen

SKOGSELSKAPET

SKOGENS
VOKTER
SIDEN 1898

Eikeplanting i Agder.....	4
Kongletungt i skogfrøgårdene.....	5
Skog og Vann 2024.....	6
Skoglekene 2024.....	7
Den store plantedagen 2024.....	8
Vil bygge brannvaktårn i massivtre.....	9
Årsmøter i fylkesskogselskapene	
Trøndelag.....	10
Hedmark.....	11
Østfold.....	12
Bergen og Hordaland.....	12
Finnmark.....	13
Sogn og Fjordane.....	13
Oslo og Akershus.....	13
Buskerud og Telemark.....	13
Skogselskapets landsmøte 2024.....	14
Møt Helene Nygaardsvik Ruud, vår nye administrerende direktør.....	16
Økt aktivitet i Hordaland.....	20
Grønn nytenkning på Hunton Fiber.....	21
Tore Molteberg takkes av.....	22
InnoCamp Awards – Skogselskapet i Trøndelag fikk pris.....	23
Bli kjent med Finnmark og Møre og Romsdal.....	24
Nytt og gammelt.....	26
Skog & miljø-bildet.....	27

SKOG MILJØ

Utgever: Det norske Skogselskap
Wergelandsv. 23B, 0167 Oslo
Telefon: 23 36 58 50
E-post: info@skogselskapet.no
ISSN 0803-3943
Redaktør: Line Dahle
line.dahle@skogselskapet.no
I redaksjonen: Tore Molteberg
og Karl Henrik Skinstad Berke

Grafisk produksjon:
Det norske Skogselskap
Forsidefoto:
Karl Henrik S. Berke
Trykk:
Aksell AS, Aurveien 14,
1930 Aurskog, www.aksell.no
Frist neste nummer:
10. september 2024

Styret Det norske Skogselskap
Leder: Line Henriette Holten
Nestleder: Lars Henrik Sundby (Skogselskapet
i Oslo og Akershus)
Styremedlemmer: Terje Kolstad (Skogselskapet
i Møre og Romsdal), Marte Friberg Myre (Innlandet),
Ruben R. Bøtun (ansattes representant),
Karin Repstad Spanne og Monica Grindberg.

Det norske Skogselskap er en ideell organisasjon med ca. 7 300 medlemmer fordelt på totalt 16 fylkesskogselskap. Vår visjon er at alle mennesker skal oppleve skog som en verdifull kilde til livskvalitet. Siden 1898 har selskapet utviklet seg fra i starten å sørge for helt nødvendig skogreisning til nå å jobbe med bevisstgjøring rundt skogens viktige rolle i kampen for et bedre klima.

www.skogselskapet.no

STYRET I DET NORSKE SKOGSELSKAP: Fra venstre: Marte Friberg Myre, Ruben Bøtun, Lars Henrik Sundby (nestleder), Terje Kolstad, Karin Repstad Spanne og Line Henriette Holten (leder) og Karl Henrik Skinstad Berke. Monica Grindberg var ikke til stede da bildet ble tatt.

Takk og velkommen!

Våren og forsommeren er en fin tid der nye vekster i skogen spirer og vokser frem. Engblomstene blomstrer, solen skinner og dagene er lange. For Skogselskapet og de ansatte er det en tid fullspekket med aktiviteter og fullt kjø.

Mai og juni er samtidig en tid hvor mange av fylkesskogselskapene gjennomfører sine årsmøter. Jeg vil rette en stor takk til alle tillitsvalgte fra de 16 fylkesskogselskapene fra Agder i sør til Finnmark i nord. En spesielt stor takk til dere som har valgt å gi stafett-pinnen videre etter å ha gitt av deres tid til Skogselskapet.

Det norske Skogselskap gjennomførte i slutten av mai sitt landsmøte. Også her ble det utskiftninger i styret – en stor takk til Anders Hals og Simen

Gjølshø for deres innsats i styret i Det norske Skogselskap de siste 4 årene.

Når noen trær i skogen gir seg, er det plass til nye trær til å utfolde seg. Nye tillitsvalgte kan bety nye måter å tenke på. Jeg vil oppfordre tillitsvalgte og medlemmer til å ønske de nye hjertelig velkommen og omfavne nye impulser. Det er en stor fordel at vi som den tradisjonelle, landsdekkende organisasjonen vi er, tillater oss nye tanker og ideer for å stadig frembringe interesse og nysgjerrighet for skogen. Det er nettopp nye tanker som la grunnlaget for organisasjonen for over 125 år siden!

Skogselskapet i Trøndelag har nylig feiret sin 125-årsdag. Vi gratulerer med jubileet og vel gjennomført faglig, flott og verdig feiring.

Vår nye administrerende direktør, Helene Nygaardsvik Ruud, er i skrivende stund på full fart inn på sin nye arbeidsplass. Vi gleder oss veldig til å se hvordan hun setter sitt positive og engasjerende preg på vår felles historiske organisasjon. Velkommen Helene!

Vi ønsker alle våre medlemmer og tillitsvalgte en riktig god sommer.

Karl Henrik
Skinstad Berke
Konstituert
adm. dir

Elevene fra KVS-Bygland spar opp eikeplanter fra et område og flytter til et annet. (Foto: Hans Olav Gurebo)

Eikeplanting i Agder

Skogselskapet i Agder står bak et unikt eikeprosjekt ved Storegra gård.

TEKST: SIRI GJELSVIK
FOTO: HANS OLAV GUREBO

I april var en gruppe videregående-elever fra KVS-Bygland i sving med skogplanting på Storegra Gård på Tjore. Plantingen er en del av et løvtre-prosjekt i regi av Skogselskapet i Agder.

– Det er mye eik i Grimstad, men vi ser at det er behov for økt kompetanse innenfor løvtre. Skal du få best mulig kvalitet på eika, må den ha god plass og få en solid krone, dette gjøres gjennom ungskogpleie og tynninger, sier Hans Olav Gurebo, daglig leder i Skogselskapet i Agder, til Skog og Miljø.

– I gamle dager kom kjøpere fra Europa for å handle norsk eik, sier han. Ikke uten grunn – trærne som står her er stedeigne, og av god kvalitet. Trærne som flyttes og plantes på Storegra gård har samme genmateriale. Markedet er interessert – Gurebo viser til at det er

– Stemningen var alltid på topp, og elevene syntes dette var gøy og givende, forteller leder i Skogselskapet i Agder, Hans Olav Gurebo (innfelt), som koordinerte arbeidet.

høy etterspørsel hos snekkerverkstedene, og stor betalingsvilje.

– Nå er målet å få til et bedre system rundt lauv, og bedre kommunikasjon mellom næringen og skogeier. Slik at det gir en økonomisk gevinst, og gjør jobben for alle parter lettere, sier Gurebo.

– Eika er et seinvokst tre, men samtidig

et tre med ufattelig gode egenskaper. Eik er slitesterkt, har høy holdbarhet, og ikke minst et veldig fint utseende i interiør. Med en eikeskog vil du få et bedre område for det biologiske mangfoldet. Med tanke på miljø, markedet og fremtiden tror jeg at lauv vil være lurt å satse på, der forholdene er gode for det, sier Gurebo. ☞

Boremel er tegn på uønskede gjester i grankonglene. Vegar Hvamb (innfelt) følger nøye med gjennom sommeren, og krysser fingrene for at skadegjørerne holder seg unna.

Greinene på Hallen Skogfrøgard er rekordtunge av kongler. Årets sanking kan gi nok frø til 10 år.

Kongletungt i skogfrøgårdene

– Det er stedvis ekstremt mye kongler på grantrærne i år. Jeg har ikke sett det så bra før, sier Vegar Hvamb, mens han inspiserer trærne i Hallen Skogfrøgard i Gvarv. Resultatet kan bli nok frø for mange år framover.

TEKST: SIRI GJELSVIK FOTO: VEGARD HVAMB

Hvamb er skog- og informasjonsleder i Skogselskapet i Buskerud og Telemark, som eier to skogfrøgårder som leies ut til Skogfrøverket.

– Vi visste allerede i fjor høst at vi etter alt å dømme hadde et godt kongleår i vente, sier han. Høye temperaturer i juni/juli og mange hannblomstanlegg er gode frampek. I tillegg har våren vært tørr og med god vind, som er bra for pollineringen.

Hallen er fra 60-tallet, og er nå en såkalt andregenerasjons frøplantasje. Trærne produserer mye kongler fra de er rundt 20 år, eller 10 til 15 meter høye. Plantasjene ligger i klimatisk gode områder, og trærne får mye lys og ekstra god plass, alt for å legge til rette for god vekst og frøproduksjon. Mellom trærne holdes vegetasjonen nede, så liften kommer til når det er tid for høsting.

– Noen av trærne har flere topper.

Det er fordi toppen ble kuttet i 2019 da vi også høstet kongler. Siden da har det vokst opp flere topper som nå er konglebærende, forteller Hvamb.

Konglene er nå 10-15 centimeter lange, og frøene trenger sommeren på å modnes. Når det nærmer seg høsting i september/oktober, sendes kongleprøver fra 10-12 trær til Skogfrøverket, som blant annet sjekker spireprosent og om frøet er modent.

– Før det følger vi godt med på mulige skadegjørere. Noen insekter har spesialisert seg på å legge egg, og dermed larver, inni grankongler. Da ser jeg etter boremel. Sopp, spesielt lokkrust, er også et stort problem. Noen år gjør det at vi må droppe sanking, for når arbeidet først er i gang, må vi være effektive. Da kan vi ikke snu på hver kongle for å se etter skader, sier Hvamb.

Når det er tid for høsting, sages

topper og greiner med mye kongler ned, og konglene santes på bakken. Konglene går til Skogfrøverket, som klenger konglene, det vil si varmebehandler dem så frøene detter ut. Frøene selges så til skogplanteskoler, som produserer granplanter. Hallenfrøene er for midlere høydeområder og benyttes i hovedsak i Agder og Telemark, men kan brukes i store deler av sør- og østlandsområdet.

– Innsamling av frø er ikke noe noen ville klart å tjene penger på. Det er en samfunnsoppgave som driftes av statlige midler, gjennom Skogfrøverket, sier Hvamb. ✍

OPPLÆRING: Lars Erik Rønningen fra Skogselskapet i Hedmark sørget for god informasjon om blant annet skogbrann.

Skog og Vann

Norges største friluftsbaserings- arrangement for grunnskolen

Årets utgave av Skog og Vann ble gjennomført over seks dager i overgangen mai-juni, som sedvanlig på arealene til Anno Norsk Skogmuseum på Elverum. Arrangementet er et samarbeid mellom Skogselskapet og museet, samt flere andre aktører.

TEKST: TORE MOLTEBERG FOTO: KARL HENRIK S. BERKE

I år samlet arrangementet totalt 2629 elever og 382 voksne fra store deler av østlandsområdet. Disse dagene er det en rekke valgfrie aktiviteter som elevene kan delta på. Den tøffeste aktiviteten er nok for de fleste vading i

«Gammelåa» der man får kjenne litt på vannets krefter.

Fra Skogselskapets side holdt vi til ved skogbrannvaktårnet der elevene kunne gjennomføre en quiz og bli utnevnt til Skogens Brannvokter. Andre

populære aktiviteter er bygging av fuglekasse, luftgeværskyting, førstehjelpskurs, neversløyd, spikking av seljefløyte og klatring. ☞

VINNERLAGET:

Femteklassingene på Vallset skole gikk til topps i Skoglekene 2024. Andreplassen gikk til Rubbestadneset skule fra Vestland fylke, og på tredjeplass kom Justøy Montessoriskole.

Skoglekene

Kampen om «Den gylne kongla»

Gjennom skoleåret 2023/24 har nesten 1500 femteklassinger fra hele landet deltatt i de innledende rundene av Skoglekene. I finalen den 6. juni var de 11 beste lagene samlet på skogmuseet på Elverum til en siste kamp om den gylne kongla som er det synlige beviset på seieren i Skoglekene.

TEKST OG FOTO: KARL HENRIK S. BERKE

Skoglekene er en nasjonal konkurranse der skoler fra hele landet deltar. Gjennom totalt tre runder kommer man stadig nærmere en vinner, de to første rundene består av læring og undring om egen nærskog og innsending av bidrag. Flere av skolene får også besøk av ansatte fra fylkesskogselskapene, da får de ytterligere faglig påfyll som skal gjøre elevene bedre rustet til en eventuell finale.

Når vi kommer til tredje og siste runde samles de beste lagene, bestående av fire elever hver som representerer sin skole og klasse, til finalen på Skogmuseet på Elverum. Finalen bestod av 25 ulike små øvelser rundt på museets flotte Presteøya. Noen av oppgavene

løses på egen hånd og andre er bemannet med personell fra museet, Hamar naturskole, Skogkurs og Skogselskapet.

De som løste oppgavene best og sto igjen som vinner til slutt var Vallset skole fra Innlandet. Hakk i hel fulgte henholdsvis Rubbestadneset skule fra Vestland fylke på 2. plass og Justøy Montessoriskole på siste pallplass.

De ulike oppgavene hadde temaer knyttet til skogen, biologi, økologi, bærekraft og praktisk tenking. Det er Skogkurs om leder dette prosjektet, med god hjelp fra oss i Skogselskapet – både sentralledet og fylkesskogselskapene, Hamar naturskole og Norsk Skogmuseum. ☞

SAMABEIDSPROSJEKT: Skogkurs leder prosjektet, med god hjelp fra Skogselskapet – både sentralledet og fylkesskogselskapene, Hamar naturskole og Norsk Skogmuseum.

Den store plantedagen

SKOGSELSKAPET

Disse fylkesskogselskapene deltok:

- ☞ Skogselskapet i Buskerud og Telemark
- ☞ Skogselskapet i Trøndelag
- ☞ Skogselskapet i Bergen og Hordaland
- ☞ Skogselskapet i Oslo og Akershus
- ☞ Skogselskapet i Østfold
- ☞ Skogselskapet i Oppland
- ☞ Skogselskapet i Sogn og Fjordane
- ☞ Skogselskapet i Agder

Den store plantedagen 2024

Den 10. juni arrangerte Det norske Skogselskap i samarbeid med flere fylkesskogselskap «Den store plantedagen».

TEKST: KARL HENRIK S. BERKE FOTO: FYLKESSKOGSELSKAPENE

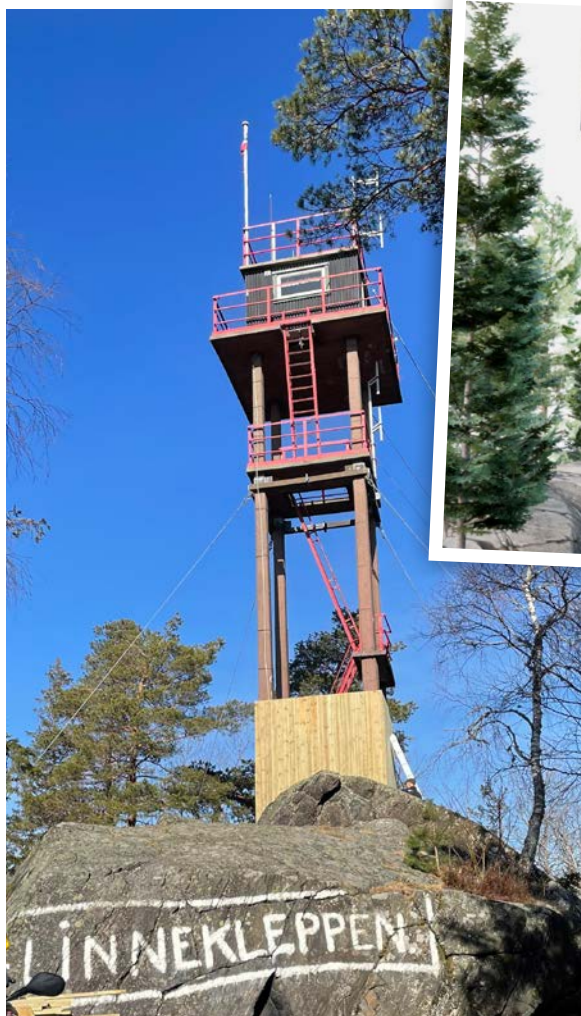
Den store plantedagen er en dag der vi sammen med utvalgte skoler retter et ekstra søkelys på skogplantenes funksjon og viktighet. Både med tanke på at den lille skogplanten skal bidra til å «spise» CO₂ på veien til å bli stor, men også rollen den har for storsamfunnet i det den er hogstklar. Det er ikke like lett for barn å forstå at det vi planter nå er noe som vi først

kan høste om 80 år, det kan virke svært lenge for både liten og stor. Heldigvis gjør treet nytte for seg hele veien for både mennesker, dyr og øvrig natur.

I årets utgave av Den store plantedagen ble det ikke kun plantet gran. Variasjonen av skogplanter var stor og mange av elevene fikk være med på å sette lønn, or, eik og furu i bakken. Våren ga perfekte planteforhold

mange steder i landet, med mye nedbør og nok fuktighet i bakken. Dermed bør forholdene ligge til rette for at trærne som nå fortsatt er små skal få lov til å vokse seg store og fine.

Vi takker alle våre små nysgjerrige medhjelpere for fine plantedager rundt om i landet. ☞

Branntårnet er plassert på høyeste punktet på Linnekleppen, som med sine 325 moh. er blant de høyeste toppene i fylket. Dagens tårn er fra 1936. Innfelt, arkitektfirmaet Straa sitt forslag til nytt tårn i massivtre

Det nåværende brannvaktårnet har vært i bruk siden 1936, og er preget av alderen. Tårnet trenger restaurering, og et lokalt initiativ har tatt til orde for en dugnad. Nye regler for sikring av adkomst og plattform på tårnet krever også sertifisering. Det er et dilemma:

- Betongen er plasstøpt av stedeegne masser på 1930-tallet. Sertifiseringsfirmaet sier at tårnet ikke tåler ytterligere belastning og det er veldig usikkert hvor lenge betongen holder. Vi kan ikke bruke masse penger på å restaurere tårnet hvis vi risikerer at det ikke blir sertifisert, sier styreleder Ole Ludvig Gjøby i Skogselskapet Østfold. Skogselskapet ønsker derfor at det gamle tårnet rives, og at det blir bygget et nytt.

Gjøby forteller at det har vært et veldig sterkt ønske om å få et tretårn.

- Det vil bli et signalbygg som passer skogkommunene våre godt, sier han.

Både Marker kommune, Rakkestad Næringsråd og arkitektkontoret Straa har vært involvert i Skogselskapets initiativ, og tidligere i år ble Indre Østfold regionråd presentert for en skisse: Et tårn i massivtre, servicebygg med overbygg for skoleklasser og enkle overnattingshytter på bakkenivå.

Kostnadene er beregnet til 3,5 millioner kroner for både tårn og servicebygg. Tårnet ligger dessuten i et LNF-område, med alt det innebærer av søknader og tillatelser. I en artikkel i Sarpsborg Arbeiderblad har styreleder Gjøby måttet tåle at Skogselskapets prosjekt kalles et luftslott, men lar seg ikke skremme av den grunn.

- Det er mulig det, men det tårnet som står der kan ikke brukes, sa Gjøby til SA. Han vil presentere prosjektet i sin helhet så snart det er ferdig. ✍

Østfold

Vil bygge brannvakt-tårn i massivtre

Det ikoniske brannvaktårnet på Linnekleppen begynner å bli preget av tidens tann. Skogselskapet i Østfold, som eier både tårn og grunn, vil erstatte det gamle tårnet med et signalbygg i massivtre.

TEKST: SIRI GJELSVIK FOTO: SKOGSELSKAPET I ØSTFOLD

Det som har vært Nord-Europas siste bemannede brannvaktårn troner øverst på Linnekleppen, grensefjellet mellom Rakkestad, Marker og Aremark. Fra toppen av tårnet kan man på klare dager se både Gaustatoppen, Holmenkollen og store cruiseskip på vei inn Oslofjorden.

I sommerhalvåret har tårnet på Linnekleppen vært bemannet i alle år siden 1908. Brannvakten er viktig for skog-eierne og kommunene rundt, og etter hvert også for brannovervåking av avsidesliggende gårder og hytter. Ikke minst er det et veldig populært turmål.

Trøndelag

Vellykket 125-årsjubileum med årsmøte

I disse dager er det 125 år siden Skogselskapet i Trøndelag ble stiftet, og samtidig med årsmøtet ble også jubileet markert. Arrangementet foregikk på ærverdige Holmen Gård hos Værdalsbruget i Verdal den 20. juni.

TEKST: HANS CHR. BREDE, SKOGSELSKAPET I TRØNDELAG **FOTO:** SKOGSELSKAPET I TRØNDELAG

Styreleder Ståle Solem ønsket velkommen til årsmøtet, og skogbruksansvarlig Roar Leirset ønsket velkommen til Verdal kommune. Oppmøtet var svært godt, og årsmøtesakene ble behandlet raskt og effektivt. Kanskje et tegn på at organisasjonen fungerer noenlunde godt.

Tidligere planteskolebestyrer Steinar Fjesme fikk Skogselskapets Diplom for

sin lange og gode innsats med skogplanteproduksjon i Trøndelag, til stående applaus. Han bygde opp Skjerdingsstad planteskole til å bli et mønsterbruk. Her ble det produsert nærmere 100 millioner skogplanter under hans ledelse.

125-års jubileet ble markert med en bedre lunsj, omvisning på Holmen Gård og en orientering om Værdalsbruget. Daglig leder Anders Børstad

ledet forsamlingen, og tok oss videre inn i møtesalen med jubileumsfordrag.

Hans Brede ga en rask gjennomgang av vår 125-årige historie fra hvorfor vi ble stiftet, satsingsområder gjennom 125 år og resultatet av virksomheten. Per Olav Grande og Erlend Grande redegjorde for 125 år med skogplanteproduksjon til dagens utviklingsprosjekter.

Tidligere planteskolebestyrer Steinar Fjesme fikk Skogselskapets Diplom for sin lange og gode innsats med skogplanteproduksjon i Trøndelag. Til venstre: styreleder Ståle Solem.

Med det historiske bakteppet rettet de to neste foredragene seg mot fremtiden. Først ut var Frode Hjorth fra Det norske Skogfrøverk. Han redegjorde for utfordringene skognatur og treslag møter ved klimaendringer. Videre hvilke klimatilpasninger Skogfrøverket forbereder seg på i forhold til frøforsyning og treslag. Kort sagt må vi ha flere varer i hyllene. Monica Grindberg fra Statskog holdt et foredrag om fremtidens skogeier og økosystemtjenester fra skog. Et uendelig stort tema. Statskog har og utvikler systemer for rapportering etter det samfunnet krever både her hjemme og ute i verden, men innrømmer også at dette er krevende.

Utfordringene var enklere definert i vår tidlige historie: «*Skogsagen her i amtet bortseet fra naturforholdene har to store onder at kjempe imod. Det er gjedens og sauens hærjinger i kystdistriktene, og skogspekulantenes hærjinger i skogdistriktene*» (Amtskogmester Rich Aeng 1902)

Dagen ble avsluttet med hilsnings fra Statsforvalter, WoodWorks-klyngen, Skogselskapet i Møre og Romsdal og ikke minst fra Det norske Skogselskap. Hilsnings som varmet. Tusen takk. ☺

Hedmark

Lukket hogst, eik og vindkraft

Kraftproduksjon med sol og vind på skogområder er et tema som mange grunneiere må ta stilling til, også årsmøtet til Skogselskapet i Hedmark.

TEKST: KNU T ARNE GJEMS, SKOGSELSKAPET I HEDMARK

Skogselskapet i Hedmark arrangerte årsmøtet på Myklegard i Løiten 7. juni. Hvilket standpunkt medlemmene skulle ta rundt mulig vindkraftplaner på Skogselskapets eiendom var den store debattsaken på årets møte. Faktakunnskap er viktig for å treffe riktig beslutninger. Temaet er noe Skogselskapet i Hedmark vil jobbe mer med i året som kommer for å få mer faktabasert kunnskap inn i debattene.

Merete Furuberg ble klappet inn til et nytt år som leder, og årsmøte satte bussen i gir til Løiten Brænderi. Der fikk deltakerne oppleve Akevisitten med Godtmar Rustad. Teaterforestillingen som er vist nærmere 7000 ganger. Strålende levert av Rustad til medlemmenes store glede.

Turen fortsatte til Klukhagan ved Hamar hvor lunsj med gulasj ventet. Etter god mat gikk turen ut i skogen hvor kommunen og en privat grunneier har gjennomført en skogsdrift med

lukket hogst i et veldig mye brukt turområde.

Andre Bråtesveen, skogbruksleder i Glommen Mjøsen Skog, orienterte om valgene som var gjort og at det var mye følelser rundt hogst i turområder. Vi gikk videre til et eikebestand hvor skogbrukssjef Bent Roger Hegg orienterte om forsøket. Høyere temperatur og mildere klima gjør at man tenker nytt rundt fremtidsskogen. Vi fikk se et spennende forsøk med å plante eik. Eikene hadde beskyttelse mot rådyr og annet kløvilt rundt stammene.

Dagen ble avsluttet med en tur innom Skogfrøverket på Hamar. Marte Friberg Myre viste oss rundt i skogbrukets egen «sædbank». Her legges grunnlaget for fremtidsskogen. Det ble en interessant og variert dag hvor skogens mangesidige betydning ble satt på dagsorden før sommerferie med ryddesag og plantespett venter ivrige skogbrukere i Hedmark. ☺

Østfold

Årsmøtet for Skogselskapet i Østfold ble gjennomført på idylliske Bøensetre i Aremark 17. juni.

Det ble en trivelig dag med en flott tur gjennom Tjøstel naturreservat med Egil Kortnes som orienterte om naturverdiene i reservatet. Formålet med naturreservatet er å bevare en lite

påvirket barskog med sitt biologiske mangfold i form av arter, økosystemer og naturlige økologiske prosesser. Området har særskilt betydning for biologisk mangfold. Reservatet er en av de fineste gjenværende, lite berørte barskoger av rik karakter i lavlandet i Øst-Norge. Målsettingen ved

reservatet er å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Hedda Kortnes tok oss med på en rundtur i permakulturhagen på Bøensetre. Målsettingen for hagen er å skape et system hvor samspillet med naturen og mengden energi som kreves i produksjonen skal være bærekraftig. Det skal ikke tas ut mer ressurser og energi enn det du gir tilbake.

Vi fikk også en innføring i etablering av ny matskog. Målet for matskogen er altså en hage som i stor grad driver seg selv og produserer store mengder næringsrik mat til mennesker, og samtidig øker biologisk mangfold, fanger karbon og bygger jordsmonnet. Mat fra et slikt system innebærer frukt, bær, nøtter og urter som vi er vant med i norsk kosthold, men også mye som i dag ikke er en del av vår mattradisjon.

Vi fikk etter årsmøte servert en fantastisk toretters husmannskost med alle ingredienser fra Bøensetre.

Årsmøte ble avholdt i den nyrestaurerte tømmerlåven.

Sven Martinsen og Einar Dalheim fikk Skogselskapet diplom og kniv for mer enn 30 års innsats for Skogbruket i Østfold.

Gro Haddeland

Bergen og Hordaland

Det møtte ca. 20 medlemmer på årsmøtet som ble holdt i Gimmeland Gaard sine selskapslokaler 18. april. Gimmeland Gaard har en stor skogeiendom som blir forvaltet på en veldig god måte. Gården er også åpen for allmenheten gjennom gården sine mange arrangement. En av disse arrangementene er juletre salg med en flott ramme av ulike aktiviteter. Gårdseierne Paul og Lisbeth Særvold er veldig flinke til å formidle hvor viktig skogens rolle er for klima og hvor viktig skogen er som næring. De er også flinke til å formidle hvor viktig det er å ha gode avtaler mellom de ulike interesseområdene

(brukergruppene) i et bynært landbruk/skogbruk med høy bruk av skogsveier og naturen i området.

Det er ikke få bergensere som har fått et nytt syn på skogen etter å ha avlagt et besøk på gården. For Skogselskapet i Bergen og Hordaland er Gimmeland Gaard et naturlig sted å ha årsmøte.

Det var et positivt årsmøte. Valgmenyen hadde lagt ned et godt arbeid i forkant av valget. Styret består av en sammensatt gruppe som har klare tanker og krav til arbeidet fremover.

Årsmøte ble avsluttet med et foredrag av Bernt-Håvard Øyen som

tidligere har jobbet for Nibio og som nå er daglig leder i Stiftelsen Bryggen. Tittelen på foredraget var «Naturkrise eller kunnskapskrise? Trekk fra skogbrukshistoria på Vestlandet» Bernt-Håvard «dro oss gjennom» skoghistorien på Vestlandet med faktabasert informasjon. Veldig flott fremføring og nyttig og lærerik informasjon. Takk til Bernt-Håvard.

Per Aas Moen som gikk ut av styret viste bilder og film av historisk verdi for skogbruket på Vestlandet. Takk til Per for godt arbeid i SBH. Takk også for at du har brukt tid til å ta vare på dette filmmaterialet.

Atle Almeland

Finnmark

Lørdag 22. juni arrangerte Finnmark Skogselskap årsmøte med skogdag i Repparfjorddalen i Hammerfest.

De over 40 deltakerne fikk lære mer om skogbruk, lauvmakkangrep og sikker bruk av motorsag.

Skogdagen ble arrangert i samarbeid med skogbrukssjefen i Finnmark.

Foto: Jan Henrik Hætta

Oslo og Akershus

Årsmøtet ble avholdt 11. juni på Skrivergaarden Hovin på Jessheim.

I forkant av middag og årsmøte ble det holdt flere foredrag:

- Ærverdige Skrivergaardens historie og restaurering (Halvor Tangen, eier og driver)
- Bygningsvern og restaurering av trehus (Vegard Røhme, Rådgiver hos Akershus bygningsvernssenter/ Museene i Akershus)
- Skogplanter Østnorge i en ny tid (Lars Henrik Sundby, styreleder i SØ)
- Det norske Skogselskap i et hamskifte (Lars Henrik Sundby, nesteleder i styret i DnS)

Snorre Synnestevedt

Sogn og Fjordane

Årsmøtet vart halden på ViteMeir, vitensenteret på Kaupanger i Sogn den 4. april.

Av fagleg innhald Bernt-Håvard Øyen foredrag om: «Naturkrise eller kunnskapskrise? Trekk frå skogbrukshistoria på Vestlandet». Her fekk dei rundt 30 deltakarane høyre ei grundig og god gjennomgang av skoghistoria i fylket, av den mangeårige forskaren med lang karriere i NIBIO.

Etter årsmøtesakene var det synfaring av kjempeedelgrana som er målt til å vere omlag 52 meter høg av Skogfrøverket.

Ruben Bøtun

Buskerud og Telemark

Årsmøtet til Skogselskapet i Buskerud og Telemark ble gjennomført 9. april i Heddal i Telemark. De 36 deltakerne fikk omvisning i Heddal stavkirke, spesielt rettet mot trearkitekturen, etterfulgt av årsmøtet.

Ingvild Fliflet

Landsmøte 2024:

– En interessant og lærerik dag

Godt oppmøte, gode diskusjoner, godt valg og godt faglig påfyll er noen stikkord fra årets landsmøte i Det norske Skogselskap.

TEKST: KARL HENRIK S. BERKE

30. mai var organisasjonen og delegater samlet til landsmøte på Comfort Hotel Runway ved Gardermoen. Møtesalen var godt fylt opp for gode landsmøteforhandlinger, med 15 av 16 fylkes-skogselskap til stede.

Før landsmøteforhandlingene startet, ble Johs Bjørndal minnet. Johs var gjennom mange år ansatt i DnS og redaktør for Norsk Skogbruk, og jobbet fortsatt i halv stilling i redaksjonen. Han døde brått 1. mars 2024. Redaktør i Norsk Skogbruk, Line Venn, holdt minneordet for en kjær kollega.

ÅRSMELDINGER

Årsmeldingene til Det norske Skogselskap for 2022 og 2023 ble lagt fram på landsmøtet. Styreleder Line Henriette Holten og konstituert administrerende direktør, Karl Henrik Skinstad Berke, presenterte en rekke aktiviteter og beslutninger fra denne perioden. Eksempler på aktiviteter som ble løftet

fram var Skog&Tre 2022, aktiviteter rettet mot barn og unge, rådsmøter, endring av Skogselskapets profil og logo, aktiviteter mot allmenheten, nytt medlemsystem, og DnS jubileumsfeiring høsten 2023.

Etter en god generaldebatt der flere av delegatene fikk gitt uttrykk for tanker og meninger, ble årsmeldingene og regnskap for 2022 og 2023 enstemmig vedtatt.

SAKER OG VEDTAK

Skogselskapet i Oppland sendte i forkant av landsmøtet inn en sak til behandling. Forslaget var å endre vedtektene, slik at samtlige fylkesskogselskap til landsmøtet i 2026 hver stiller med to stemmer. Det ble også foreslått å se på en ny fordeling av stemmer. Det oppnevnes en komité som skal se på dette, og legge fram et forslag til votering på landsmøtet i 2026. Begge deler ble vedtatt av et samlet landsmøte.

Det ble vedtatt mindre endringer i medlemskontingenter. Personlige medlemmer og familiemedlemskap økes med 25 kr fra og med medlemsåret 2026, til henholdsvis 475 og 525 kr. Medlemskontingenten for organisasjonsmedlemmer til fylkesskogselskapene settes til 1500 kr per år.

STYRET

Leder av valgkomiteen i DnS, Torfinn Kringlebotn, ledet og gjennomførte valg av styre.

Styreleder Line Henriette Holten takket av tidligere styremedlemmer Anders Hals (Buskerud) og Simen Gjølsvø (Østfold) for sitt arbeid i styret de siste fire årene. Torfinn Kringlebotn ble også takket av, etter gjennomføringen av sitt siste valg som leder av valgkomiteen.

Holten benyttet også anledningen til å presentere påtroppende adm.dir. i DnS, Helene Nygaardsvik Ruud.

Landsmøteordfører Terje Engvik.

Styrets leder Line Henriette Holten takket Simen Gjølvsjø (til venstre) og Anders Hals for deres arbeid i styret de siste fire årene.

Hele seansen ble godt ledet av landsmøteordfører Terje Engvik fra Skogselskapet i Sogn og Fjordane, som løset forsamlingen gjennom sakslisten.

PENSJONIST

Etter at landsmøtet var hevet ble Tore Molteberg, ansatt i DnS siden 1994, hedret for sin innsats gjennom 30 år. Han fikk både gode ord og Medaljen for lang og tro tjeneste overrakt av styreleder. Tore kvitterte med å takke for oppmerksomheten, og å takke for seg, siden han fra sommeren 2024 kan kalle seg pensjonist på heltid. (Les egen sak om Tore på side 22.)

FAGLIG PÅFYLL

Etter en god lunsj var det duket for faglig påfyll. Professor ved NMBU, Line Nybakken, førsteamanuensis Simone Grassini og Stein Yngve Andersen fra Norsk Friluftsliv bidro med hver sin presentasjon, som bidro til både kompetanseheving og inspirasjon til videre arbeid.

Avslutningsvis ble dagen rundet av ved styreleder, som takket for en interessant og lærerik dag. Som gjenvalgt styreleder kunne hun også tilføye at hun ser frem til rådsmøte til høsten. ☺

Styret i Det norske Skogselskap:

Styremedlem:	Line Henriette Holten, Østfold	(gjenvalg - for 4 år)
Styremedlem:	Lars Henrik Sundby, Oslo og Akershus	(gjenvalg - for 2 år)
Styremedlem:	Terje Kolstad, Møre og Romsdal	(ikke på valg 2022 -2024)
Styremedlem:	Marte Friberg Myre, Innlandet	(ikke på valg 2022 -2024)
Styremedlem:	Monica Grindberg, Statskog/Trøndelag	(ny - for 4 år)
Styremedlem:	Karin Repstad Spanne, Rogaland	(ny - for 4 år)
Styremedlem:	Ruben R. Bøtun, Sogn og Fjordane (ans. repr.)	(gjenvalg - for 2 år)

Varamedlem:	Elisabeth Torstad, Troms	(ny - for 2 år)
Varamedlem:	Torbjørn Flaatt, Agder	(ny - for 2 år)
Varamedlem:	Karl Henrik Berke, DnS, (ans. repr.)	(ny - for 2 år)

Styrets leder:	Line Henriette Holten	(gjenvalg - for 2 år)
Styrets nestleder:	Lars Henrik Sundby	(gjenvalg - for 2 år)

Valgkomiteen:

Medlem:	Mette Kinderås, Troms	(ikke på valg 2020 -2026)
Medlem:	Lars Slåttå, Rogaland	(ikke på valg 2020 - 2026)
Medlem:	Kirsti Haagensli, Trøndelag	(Ikke på valg 2022 - 2028)
Medlem:	Terje Olav Ryd, Vestfold/Hordaland	(Ny 2024 - 2030)
Medlem:	Steinar Lyshaug, Oppland	(Ny 2024 - 2030)

Leder:	Mette Kinderås, Troms	
--------	-----------------------	--

Helene Nygaardsvik Ruud overtar 1. juli som administrerende direktør for Det norske Skogselskap. Og skriver historie som den første kvinnelige leder siden selskapet ble etablert for 125 år siden.

Mellom barken og veden

Skogselskapets nye leder har sin komfortsone i skjæringspunktene. I skogens tjeneste stiller hun gjerne i høye hæler, og alltid med neglelakk.

TEKST: SIRI GJELSVIK

Når Helene Nygaardsvik Ruud overtar som administrerende direktør i Det norske Skogselskap 1. juli 2024, er det 125 og trekvart år siden konsul Axel Heiberg ble valgt til selskapets første formann. Heiberg var ressurssterk og samfunnsengasjert, opptatt av industri og forretningsliv, og interessert i friluftsliv og idrett. Slett ikke ulikt Ruud, som nå blir Skogselskapets første kvinnelige toppleder. På CV-en har hun både ledererfaring og styreverv. På sosiale medier, spor etter aktivt friluftsliv. I media, tydelige spor etter samfunnsengasjement.

KOMMERSIELL MARKEDSFØRER

Den som påstår at det var åpenbart at Ruud skulle gjøre karriere i skogen, lyver. Hennes første møte med skognæringen var en Finn-annonse fra skogeiersamvirket Viken Skog for drøyt åtte år siden. Hennes far og farfar var riktignok litografer i henholdsvis Aftenposten og Dagbladet, og veldig opptatt av Norske Skog, papirkvalitet og saktevoksende norsk tømmer. Ruud

var med andre ord tidlig informert om hva trær kunne brukes til – men det stoppet også der.

Det er nettopp skjæringspunktet mellom det skogfaglige, økonomi, industri, politikk, forskning og utvikling, som er så spennende.

– Jeg kunne ikke så mye om skogsamvirket, men da den stillingsannonсен dukket opp, var den skreddersydd for meg. Det var ikke noen tvil – den jobben ville jeg ha. Det har jeg aldri

angret på, sier Ruud, som dermed forlot Varner og motebransjen til fordel for en næring som er mer opptatt av vernebukser. Etter åtte år med ansvar for blant annet markedskommunikasjon, merkevarebygging og tjenesteutvikling, har både Viken Skog og Ruud blitt synlige. Hun har hatt en finger med i alt fra utviklingen av strategier for fysiske og digitale kurs, til pakketering av skogtjenester. Hun har ledet prosjekter rettet mot fremtidens skogeiere og har vært drivkraften bak og ansvarlig for en av Skandinavias største skogkonferanser, Tømmer & Marked, og tilhørende sidearrangementer.

AVVENTENDE MOTTAKELSE

Ikke alle i skog-Norge var like sikre som Ruud på at den stillingsannonsen var skreddersydd for henne. – Jeg ble tatt imot bra i næringen, men med en viss skepsis. Jeg kom inn fra sidelinjen, ikke typisk skogutdannet, og har kommersiell bakgrunn. Men jeg opplevde at jeg tidlig fikk tillit, og vi fikk fart på en del ting som viste resultater.

Jeg har hele tiden hatt en daglig leder og styreleder som ser folk for hva de gjør og leverer, ikke for kjønn eller alder. Jeg fikk tildelt flere prosjekter, personalansvar, styreverv og lederutviklingskurs. Det synes jeg er kult, for denne bransjen trenger mangfold. Forskjellige mennesker, forskjellige utdanninger og forskjellige meninger, konstaterer hun.

UREDD

Overgangen til skog-Norge beskriver Ruud som overveldende.

– Det var veldig mye historie som skulle fortelles og kommuniseres til meg på kort tid, fra diverse hold. Og jeg tok imot, lyttet og noterte. Det var veldig mange aktører, fra skogeier-samvirke her og industri der, og landsforening ditt og organisasjon datt, som det tok en del tid å bli kjent med. Vi tullet med det i starten, at Helene er helt historieløs. «Så lenge jeg ikke er talentløs», sa jeg da. Men det var mye sånn «det har vi prøvd før». Men alt handler jo om timing, og å være litt uredd og stå i ting. Der har jeg fått testet meg.

Det er en nyttig egenskap i skog-Norge anno 2024, hvor det blåser nye vinder. Da Heilberg ledet Skogselskapet, handlet «skogsaken» i stor grad om å gjenreise skogen. Takket være dugnadsånd og storstilt skogplanting etter andre verdenskrig, er det i dag tre ganger så mye skog i Norge som for hundre år siden. Det er en historie med mye stolthet knyttet til seg. For alle i skog-Norge som på ulikt vis har bidratt i dugnaden, er det ikke bare-bare å gå fra å være med på å bygge opp igjen skogen, til å nærmest bli beskyldt for å ødelegge den. slik mange opplever mediedekningen de siste årene. For når skogen er helt sentral i å finne løsninger på samfunnsutfordringer som klimaendringer og naturtap, følger også engasjement, følelser og sterke meninger fra flere hold enn før.

NY ROLLE

Mens Viken Skog er en del av skognæringen, er Skogselskapets rolle i skjæringspunktene mellom skog og helse, skog og klima og skog og skogbruk. Som ideell og uavhengig organi-

Mennesker, mat og musikk er Helene Nygaardsvik Ruuds hovedinteresser, kort oppsummert. Gjerne i kombinasjon. De tre siste årene har de tre M-ene fått følge av en P for padling: – Det er gøy, for du kommer så tett på ting, sier Skogselskapets nye leder, som bor i Hønefoss med Steinsfjorden og Tyrifjorden like i nærheten. Foto: Privat.

sasjon skal Skogselskapet være brobygger mellom ulike interesser, og bidra med faktabasert og balansert informasjon. Det er ingen liten oppgave, i et debattklima som tidvis er ganske tilspisset. Mens skognæringen løfter sin egen miljøstandard, mener stemmer i miljøbevegelsen at det snarere er som om bukken skal passe havresekken. Og balansen mellom bruk og vern? Selv ministre i samme regjering strides: «Vi må bygge ned enda mer norsk natur!», sa landbruksminister Geir Pollestad til VG etter å ha sett ferdig Oppsynsmannen på NRK. «Geir Pollestad bommer. Det er ikke aktuelt å bygge ned mer natur», sa miljøminister Andreas Bjelland Eriksen til Bergens Tidende.

Men Helene Nygaardsvik Ruud trives mellom barken og veden:

– Det er nettopp skjæringspunktet mellom det skogfaglige, økonomi, industri, politikk, forskning og utvikling, som er så spennende. Og så er det allmennheten, det er så mange inter-

essenter, og du sitter på mange måter i kjernen av hva vi skal leve av framover, rett og slett. Det betyr virkelig noe. Det gir meg veldig mening å jobbe med skog, sier hun.

NØYTRAL STEMME

– Debatten med bruk, vern og naturmangfold trenger en mer nøytral stemme. Skogselskapet skal være uavhengig, og det å bidra til en mer balansert framstilling av skogbruket, tror jeg kanskje aldri har vært mer relevant enn nå. Skogopplysning i sin helhet er det manko på, vil jeg påstå. Veldig mange kjenner ikke til skogen som noe mer enn til tur og rekreasjon. Men at det grønne skiftet er helt avhengig av skog og tre, og hva det innebærer i praksis, er det mindre kunnskap om. Her mener jeg Skogselskapet kan bidra til å rydde litt opp i debatten, sier hun.

– Jeg bruker å si at alle vil ha produktene fra skogen, men ingen vil se et hogstfelt. Det er viktig å ta hensyn til naturmangfold og vern der det er

Skog & Markedsnytt trenger ny programleder når Helene Nygaardsvik Ruud nå melder overgang til Skogselskapet. Her med markedsassistent i Viken Skog, Tone-Lill Amundsen Wiik. Foto: Viken Skog.

riktig, men det er også viktig å få fram at et aktivt skogbruk betyr grønne arbeidsplasser, verdiskaping og bærekraftige produkter og energi. Samt at skogeiere har et forvalteransvar med både rettigheter og plikter.

OPPLYSNINGSKONTORET FOR SKOG

Ruud tror at vi framover vil se en større variasjon i hva skogeiere ønsker å gjøre med eiendommen sin.

– Og kanskje at man går inn i skogeierrollen med en viss identitet? Noen er mer idealistiske, mens andre vil drive mer tradisjonelt. For Skogselskapet, som skal være en uavhengig stemme, er det viktig å skape forståelse for både hva et aktivt skogbruk innebærer, men også hvor ulikt det kan være.

Skogselskapet skal tilgjengeliggjøre forskning og fakta om skogen, både for skogeiere og for folk flest. Vi trenger ikke ha alle svarene, men kan bidra til å rydde litt opp i forståelsen. Det er ganske mange skogeiere som ikke er tilknyttet et andelslag eller tømmerkjøper. Kanskje har de behov for en nøytral part, som kan si noe generelt i starten av et eierskap. Vi kan rydde litt opp i kaoset, litt som «opplysningskontoret for skog».

«ÆRVERDIG»

I pressemeldingen som ble sendt ut da Ruud lot seg friste vekk fra Viken

”
Du sitter på mange måter i kjernen av hva vi skal leve av framover, rett og slett. Det betyr virkelig noe. Det gir meg veldig mening å jobbe med skog.

Skog, er hun sitert på at hun er ydmyk, stolt og svært motivert for å bli en del av det ærverdige Skogselskapet. Ærverdig er et ord med mange fasetter. Vi kan gi et nikk til konsul Heiberg, hvis bronseblekk fortsatt følger Skogselskapet fra sin sokkel i hovedkontoret like ved Slottsparken. Han var med på å finansiere Fridtjof Nansens ekspedisjoner til Grønland, og fikk som takk en øy oppkalt etter seg. Han fanget opp den økende interessen for skogplanting, og tok initiativ til en landsdekkende organisasjon som kunne fremme skogsaken. Med et bredt virke og en lang historie,

er det like mange fortellinger om Heiberg, som det er fortellere.

STØVTØR KING

Sånn er det med Skogselskapet også. I årenes løp har selskapet hatt ulike roller. Gjerne i rådgiverfunksjoner, tett på kommuner, fylker, statsforvalter, departementer og direktorater. Med tiden har funksjoner endret seg, eller blitt flyttet andre steder. Etter drøyt 125 år i arbeid for skogsaken, varierer oppfatningene om hvem og hva Skogselskapet er, også ut fra hvem som snakker.

Bysten av Axel Heiberg er ikke særlig ærverdig uten at den jevnlig får en omgang med støvkluten. Akkurat hvilke kluter som skal til for å få løftet fram skogsaken i 2024, vil Ruud være forsiktig med å si altfor mye om før hun har begynt. Men én programerklæring har hun: – Som administrerende direktør ønsker jeg å ytterligere tydeliggjøre Skogselskapets posisjon. Tilgjengeliggjøre skogsaken på inspirerende vis gjennom gode prosjekter og initiativ, særlig overfor fremtidens generasjoner, sier hun.

NYE TIDER

Barn og unge har alltid vært en viktig gruppe for Skogselskapet. Et eksempel på hvordan tidene forandrer seg, er Den store plantedagen. Historisk skriver det seg fra et ønske om å øke planteaktiviteten. Skogselskapet fikk i sin tid i samarbeid med Kirkedepartementet på plass en bestemmelse i lov om folkeskolene, som sa at skolene kunne benytte to dager i året til skogplanting. I dag er plantedagen mer preget av lek og opplæring. Og fortellingen om at det bare plantes gran, er også nedstøvet: da Den store plantedagen gikk av stabelen i begynnelsen av juni, ble det også plantet furu, osp, lønn og eik (se egen sak på side 8).

– Som uavhengig kan Skogselskapet gjøre og si ting som skognæringen ikke har den samme troverdigheten på, nettopp fordi vi ikke har en kommersiell virksomhet i så måte. Og det å gå ut og opplyse, være en kilde til objektiv kunnskap, og kanskje være talsperson når det er nødvendig, det har jeg troa på, sier Ruud.

Skogselskapet skal være uavhengig, og det å bidra til en mer balansert framstilling av skogbruket, tror jeg kanskje aldri har vært mer relevant enn nå.

Med overgangen fra Viken Skog i Hønefoss til Skogselskapet i Oslo, får Ruud ikke bare lengre vei til jobb, men muligens også lengre dager på jobb. Mens Viken Skog hadde et årsresultat på 226 millioner kroner, viser Skogselskapets årsmelding for 2023 1,1 millioner i minus.

... OG NYE MULIGHETER

– Økonomien er som den er, og det er utfordrende. Jeg tror det blir viktig nå å finne Skogselskapets posisjon og bli enda tydeligere på hva vi jobber med. Vise vår verdi. I tillegg til å søke støtte til gode prosjekter gjennom Landbruksdirektoratet, Landbruks- og matdepartementet, Gjensidigestiftelsen, Sparebankstiftelsen og andre, tror jeg veldig på å selge tjenesten og kompetansen vår. Det er veldig mye som har vært gratis i skog-Norge, som jeg fikk litt aha-opplevelse av da jeg startet. Ting koster penger, og den verdien Skogselskapet har, med de 16 fylkesskogselskapene over hele landet som kan mobiliseres, er en kjemperessurs som er unik i skog-Norge. Vi skal lage de gode prosjektene sammen, og ja, det koster også penger. I tillegg tror jeg vi må se på større samarbeid hvor vi kan levere skogrelatert kompetanse og konsulentvirksomhet, sier Ruud.

Gjennom hele intervjuet har den fortsatt Viken Skog-ansatte Ruud stort sett sagt «Skogselskapet». Det glipper etter

Helene Nygaardsvik Ruud har to gutter på ni og 14, som er vant til å være med på tur. Flokken blir større i høst, når hun blir samboer og får bonusbarn på kjøpet. Foto: Privat

hvert som hun snakker seg varm – nå sier hun «vi». Skogselskapets grunnlegger la til rette for et bredt samarbeid om skogsaken for 125 år siden. Skogselskapets nye administrerende direktør vil ha et bredt samarbeid om skogsaken anno 2024.

– Altså, å være med på alt dette som skjer rundt skogen, det handler jo om å være en del av det grønne skiftet i praksis. Det er jo vinn-vinn for alle. Og så må vi ha det gøy på veien! 🍃

Denne saken har også stått på trykk i fagbladet Norsk Skogbruk.

Skogselskapets medlemmer får rabatt på abonnement på Norsk Skogbruk:

Trykket blad: **910,-** (ordinær pris 1070,-)
Digital utgave: **800,-** (ordinær pris 910,-)

Send e-post til: abo@norsk-skogbruk.no

Bergen og Hordaland Økt aktivitet i Hordaland

Skogselskapet Bergen og Hordaland (SBH) øker informasjonsarbeidet i Hordaland. En ny deltidsstilling i SBH og godt samarbeid med Skogselskapet i Sogn og Fjordane vil bidra til dette.

TEKST OG FOTO: ATLE ALMELAND

I august 2023 ble Atle Almeland ansatt som daglig leder i en 50 prosents stilling og det ble tidlig gjort en styrebeslutning på hvilke områder det skal satses på.

Arbeidet det skal satses mest på er opplysningsvirksomhet mot allmenheten. Målet er økt kunnskap om skogens

mangfold og skogens betydning for klima. Skogen som næring er viktig å integrere i denne forståelsen og er en viktig del av budskapet.

Skogeierne er selvfølgelig sentrale i måten de forvalter skogen på. Satsing på økt forståelse for egen skog og det

å gjøre riktige veivalg når det gjelder hogst og foryngelse er viktig.

SAMARBEID OVER FYLKESGRENSEN

I tillegg til egen satsing, samarbeider Skogselskapet i Bergen og Hordaland med Skogselskapet i Sogn og Fjordane

om felles prosjekter innenfor dette området. Skogselskapet i Sogn og Fjordane har etablert et godt og effektivt arbeid på denne delen som Hordaland drar nytte av. Høsten 2024 (uke 37) satser vi i fellesskap på skogdager der tema har hovedvekt på foryngelse og ungskogpleie. Det er viktig å øke motivasjonen for planting og ungskogpleie for å opprettholde og styrke skogbruket på Vestlandet.

NATURSKOLE PÅ FLØIEN

Skogselskapet i Bergen og Hordaland har i vinter hatt et samarbeid med Fløibanen AS og deres aktivitetsavdeling som holder til på Fløien. Samarbeidet har vært naturskole med elever fra 5. til 7. klasse. Naturskolen blir drevet av aktivitetsgruppen til Fløibanen og har ulike tema gjennom året. Vi utarbeidet et fagopplegg for vintersesongen som ble kalt «Naturskole Vinter». Tema var todelt og i til-

legg til generell informasjon om skogens mangfold var hovedtema i del 1 trær, vekst og volum. Del 2 var kløyving av ved, lære å lage bål og varme drikke på bålet. Denne temavariasjonen viste seg å holde oppe motivasjonen i 3,5 timer, som undervisningen varte. Det var stor påmelding til dette arrangementet og det ble til sammen holdt 15 skoleskogdager.

EIENDOMMEN PÅ SØFTELAND

SBH har en skogeierdom på Søfteland i Bjørnafjorden kommune. Det er under utarbeidelse en forvaltningsplan for eiendommen som skal være ferdig utarbeidet i løpet av 2025. Eiendommen har en mangfoldig skog og en lakseelv (Osvassdraget) som slynger seg igjennom eiendommen.

Det er konkrete planer for å legge til rette for allmenheten for økt bruk av eiendommen til friluftsmål. Vi skal også bruke eiendommen mer aktivt

i undervisningssammenheng. Det er bevilget midler fra GC Rieber Fondene og Sparebanken Vest som skal del-finansiere opprustningsarbeidet. ☞

Grønn nytenkning på Hunton Fiber

I juni var klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen på besøk på Hunton Fiber for å motta innspill til CO₂-kompensasjonsordningen. Der var også daglig leder i Skogselskapet i Oppland, Ola Gram Dæhlen. Han deltok i diskusjonen om hvordan skogen kan bidra i det grønne skiftet og hva det norske skogbruket kan bidra med for å dekke samfunnets energibehov for fremtiden.

Hunton Fiber viste også frem totalløsninger for bygg – fra grunnmur til tak – som er langt grønnere enn mange av dagens bygge-materialer. Et eksempel er trefiberisolasjon som erstatning for steinull/glassvatt. Et annet produkt som ble vist frem er Fibergrow, et nytt vekstmedium som kan brukes for å bedre jordstrukturen og gi et luftig og godt voksested til plantene og

som kan fungere som tilsetningsstoff eller substitutt for veksttorv i sin helhet. Spennende nyheter når EU nå krever utfasing av vanlig torv.

Kanskje femtidens skogplanter blir produsert i granflis, hvem vet?

Ole Gram Dæhlen

Fra venstre: Klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen, Ola Gram Dæhlen fra Skogselskapet i Oppland og direktør på Hunton Fiber Arne Jebsen.

Tore Molteberg i kjent stil i Skogselskapets tjeneste – med hjerte for skogens ve og vel.

Store deler av de siste 16 årene var Tore en del av dette dreamteamet – Trond Lohre, Ola Gram Dæhlen og Trygve Enger.

Tore jobbet i en periode tett med Mari Blokhuis, Wenche Staff og Snorre Synnestvedt.

Tore mottok Medaljen for lang og tro tjeneste på DnS landsmøte i mai 2024.

Fikk velfortjent pris

Tore Molteberg rakk akkurat å være ansatt i Det norske Skogselskap i 30 år. Dessuten har det vært et såkalt «uklanderlig tjenesteforhold». For det ble han hedret med Medaljen for lang og tro tjeneste på DnS landsmøte i mai. Vel fortjent, Tore!

TEKST: LINE VENN (PÅ VEGNE AV ALLE KOLLEGAENE I WERGELANDSVEIEN)

Tore har alltid vært i Wergelandsveien (så lenge jeg kan huske i hvert fall). En trygg og stabil kollega, som alltid vet og som gjerne deler, alltid er positiv og blid med en god historie og gjerne tid til en kaffe. Det tror jeg alle vi kollegaer kan skrive under på.

Nærmere undersøkelser viser at Tore bare «nesten» alltid vært i Wergelandsveien. Han startet faktisk som sivilarbeider i 1994. Siden kom han tilbake

som infomedarbeider. I tospann med Johannes Haug var de Skogselskapets «glade gutter» en periode, med Olav Kaveldiget som direktør. Siden jobbet han blant annet tett med Wenche Staff, Mari Blokhuis og Snorre Synnestvedt. Fra 2008 fulgte 16 år som senior-konsulent med Trygve Enger i lederstolen og tett samarbeid med særlig Ola Gram Dæhlen og Trond Lohre. Alle Tores kollegaer har fått kjenne på hans

egenskaper som hjelpsom, lojal, raus, grundig, nøyaktig og pliktoppfyllende.

Tore har kledd Skogselskapet med sin lojalitet og genuine interesse for skogens ve og vel. Dette har han blant annet formidlet på utallige skoleskog-dager til skoleunger fra Oslo på Sognsvann. Et arrangement han lenge har hatt ansvar for. Og på en rekke andre arrangementer der Skogselskapet har vært synlige for allmennheten, som på

Friluftslivets dag, førjulsarrangementet på Bygdøy, Verdens kuleste dag på Akershus festning, elggrillinga til Skogselskapet under TV-aksjonen til inntekt for regnskogen og Ski-VM i Holmenkollen – for å nevne noen. Og bare så det ikke skal være noen tvil; Tore har alltid vært en god ambassadør for Skogselskapet og skogsaken.

De senere årene har han også bidratt i foryngelsesarbeidet av de norske skogene, gjennom sin jobb som sekretær for fagrådet for plante-skoletjenesten og som representant i styret i Skogfrøverket.

En trygg og stabil kollega, som alltid vet og som gjerne deler, alltid er positiv og blid med en god historie.

Og sist men ikke minst har Tore loset Hurdagene i havn ved flere anledninger, som Skogselskapets koordineringsansvarlig i samarbeid med Mathiesen Eidsvold Værk og Nibio.

Både hans nærmeste kollegaer i Skogselskapet og vi i redaksjonen har altså i 30 år hatt gleden av Tores tilstedeværelse som kollega på huset, der han alltid har opplevdes stabil og rettferdig, hjelpsom og snill, som et orakel av kunnskap (svært godt egnet som quiz-kompanjong, men også nyttig i faglige diskusjoner og i lunsjsamtaler) og ikke minst med latter og humor. Må ikke glemme å nevne at Tore elsker Dusteforbundet.

Det skal bli rart og litt vemodig at ikke Tore skal være en del av virket i Wergelandsveien mer. Men det er en vel unt pensjonisttilværelse etter et livsverk i Skogselskapets tjeneste sammen med alle oss som er så glade i deg, Tore. Vi ønsker deg lykke til med gode dager videre. ☺

Utdeling av «Årets samarbeid» hvor daglig leder i Skogselskapet i Trøndelag mottar prisen, som var en stor og hyggelig overraskelse. Foto: Camerat.

InnoCamp Awards – heder og ære til aktørene på campus

Innovasjons Campus er samlokalisering mellom Nord Universitet og fire klynger, og stod ferdig i 2019.

Skogselskapet i Trøndelag er en av virksomhetene som har kontor på Landbruksklyngen. Her sitter vi sammen med bl.a. WoodWorks! Cluster, Skogfrøverket, 4H, Bondelaget og Allskog. På huset er det samlet om lag 45 næringsaktører, lag og organisasjoner. InnoCamp inviterer husets «innbyggere» til et faglig og sosialt felleskap, hvor innovasjon og vekst står i fokus. Et av målene med konseptet er å skape en felles plattform for nyskapende prosjekter for lærere, studenter og næringsliv.

InnoCamp Awards er en ny, årlig møteplass for ansatte og studenter, som skal gi et innblikk i noe av det fantastiske som foregår i miljøet. Kvelden bød på prisutdelinger og underholdning, sammen med fantastisk mat og god stemning.

ÅRETS PRISVINNERE:

Årets InnoCamp-ambassadør: Edvard Iversen

Årets Studentpris: William Brovold

Årets Innovasjonspris: Jorunn Grande, Anne Peggy Møller og Pål Inge Johansen

Årets søkende: Håvard Frafjord

Årets samarbeid: Amy Elizabeth Eycott og Rannveig Jørstad Kristiansen

Åpen Klasse: Kantinedamene

Prisen «Årets samarbeid», som Skogselskapet i Trøndelag mottok, går til aktører fra næring og forvaltning. Prisen er et resultat på god samhandling i InnoCamp-miljøet. Kategorien Årets samarbeid ble beskrevet slik:

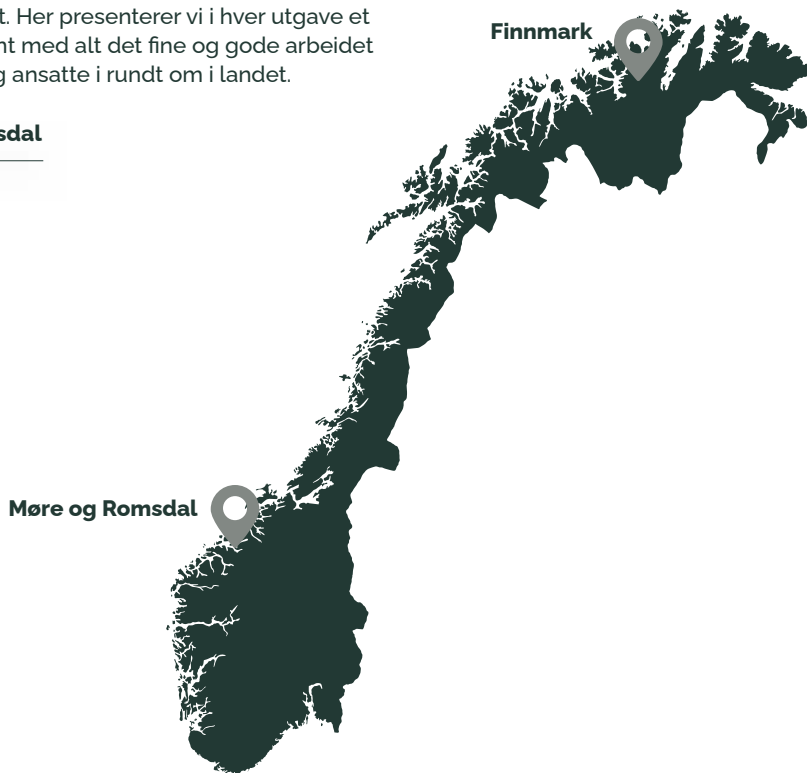
«Å utnytte InnoCamp sin unike tverrfaglighet og miljøets samspill er en kunst. Prisen for årets samarbeid skal hedre noen som har lyktes med dette.»

Skogselskapfamilien er langstrakt og variert. Her presenterer vi i hver utgave et eller flere fylkeslag for å bli enda bedre kjent med alt det fine og gode arbeidet og engasjementet som gjøres av styrene og ansatte i rundt om i landet.

Denne gangen: **Finnmark og Møre og Romsdal**

Tor Håvard Sund (daglig leder)

Finnmark Skogselskap

STYRE: Kjetil Hanssen, Porsanger (leder), Ketil Wikan, Pasvik (nestleder), Roger Larsson, Alta, Jan Arne Pettersen, Alta og Kenneth Løvberg, Pasvik

ANSATTE: Tor Håvard Sund (daglig leder)

Finnmark skogsselskap drives av dugnadsarbeid. Ingen får lønn. Utgifter til diverse dekkes etter faktiske utgifter og regning. Vi har heller ikke livsvarige medlemmer.

Spørsmål til styret:

Fortell kort om sammensettingen av styret og dets medlemmer?

Siden Finnmark er 23 prosent av Norges landareal, er viktigheten av god geografisk spredning i sammensettingen av styret noe det jobbes for.

Hvordan bidrar dere i styret til Skogselskapets gode arbeid?

Styret bidrar gjennom inspirasjon, innspill til diverse høringer og dugnad når det lar seg gjøre.

Hva gjør et verv i et styre i et lokalt fylkeslag interessant?

Styrevervet er interessant da det gir en meget god forståelse for de ulike delene av fylkets utfordringer.

Spørsmål til styreleder:

Beskriv ditt første møte med Skogselskapet

Mitt første møte var gjennom min bestefar som var leder av Finnmark skogsselskap.

Hva ser du som Skogselskapets viktigste arbeid i samfunnet i dag?

Skogsselskapets viktigste arbeid i samfunnet er å få en økt forståelse for skogsressursen.

Dersom du tillater deg å drømme litt om fremtiden, hvor er Skogselskapet om 10 år? (Lokalt og/eller nasjonalt)

Om 10 år er Skogsselskapet et nasjonalt kompetansesenter for skog der ulikheten rundt om i landet er ivaretatt.

Spørsmål til daglig leder og ansatte:

Beskriv kort dine tre viktigste arbeidsoppgaver?

Holde kontroll på en økonomi som må være på plussiden. Jobbe for å beholde de medlemmene vi har, og informere medlemmene om hva som skjer. Oppdatere styreleder om status.

Kan du/dere fortelle oss noe om ditt fylkeslag som er ukjent for de fleste?

Tenk at Finnmark Skogselskap ble stiftet 2. mars 1900 i Hammerfest, et sted nesten uten skog.

Hva er/ev. har deres fylkeslag planer for medlemsaktiviteter fremover?

Oppfordre alle skogeiere om å se verdien i skogen sin og kultivere egen skog. Ikke bare plante, men det må også følges opp videre. 🌿

Anders Røkkum (styreleder)

Olav Saure (nestleder)

Tore Dønheim (konsulent)

Andreas Furnes Fjærli (daglig leder)

Skogselskapet i Møre og Romsdal

STYRE: Anders Røkkum (leder), Olav Saure (nestleder), Terje Kolstad, Rita Brokstad og Sigrid Lamvik.

ANSATTE: Andreas Furnes Fjærli (daglig leder) og Tore Dønheim (konsulent)

Spørsmål til styret:

Fortell kort om sammensettingen av styret og dets medlemmer?

Anders Røkkum – veldig aktiv skogeier som bor på gård i Sunndal.

Olav Saure – skoginteressert kommunegartner i Ørsta kommune

Terje Kolstad – pensjonert skogmann bosatt i Vanylven.

Rita Brokstad – skogeier og bor på gård i Molde, marinbiolog og bedriftsøkonom.

Sigrid Lamvik – skogeier som bor på gård i Gjemnes.

Hvordan bidrar dere i styret til Skogselskapets gode arbeid?

Vi bidrar i det strategiske arbeidet og setter retning på arbeidet, støtter leder i det operative arbeidet og hjelper leder til å videreutvikle Skogselskapet og skape engasjement rundt aktiviteter som settes i gang.

Hva gjør et verv i et styre i et lokalt fylkeslag interessant?

Spennende og interessant å få være med å få frem viktigheten av å ta vare på og bruke skogen på en god og bærekraftig måte, spesielt blant barn og unge.

Spørsmål til styreleder:

Beskriv ditt første møte med Skogselskapet:

Mitt første møte med Skogselskapet var da Planteskulen sin lastebil kom med skogplanter, da var det ikkje tal om å sykla på bygda å treffa andre ungdommar. Plantane skulle i jorda så fort som mogleg, ferdig tala. For meg har plantearbeidet auka interessa for skog og skogbruk, og var årsaka til at eg tok utdanning og arbeid innafør skog.

Hva ser du som Skogselskapets viktigste arbeid i samfunnet i dag?

Skogselskapets rolle som nøytralt bindeledd og informasjonskjelde til storsamfunnet meir og meir viktig. JOB:U er særskilt viktig framover, for å auka interessa for skog hjå dei unge.

Dersom du tillater deg å drømme litt om fremtiden, hvor er Skogselskapet om 10 år?

Skogbruket om 10 år har, vil eg tru, noko anna fokus enn i dag. Meir merksemd på klimatilpassing og stormsterk skog, samt strengare hensyn til artsmangfald. Da bli Skogselskapet si rolle fortsatt viktig som nøytral informasjonskjelde.

Spørsmål til daglig leder/ansatte/ arbeidende styreleder:

Beskriv kort dine tre viktigste arbeidsoppgaver?

Daglig drift på Megarden planteskole.

Det er ikke planteproduksjon her lengre, men vi driver en næringspark hvor vi leier ut lokaler.

Plantedistribusjon i Møre og Romsdal.

Prosjekter, både oppfølging av pågående og finne på nye.

Hva er/ev. har deres fylkeslag planer for medlemsaktiviteter fremover?

Vi har en hytte på vår eiendom på Svartløken i Ålesund hvor medlemmene er invitert til dugnad for forefallende arbeid. Planen er etter hvert å få lagt ut denne lett tilgjengelig for utleie på inatur.no

Vi skal ha stand på Dyregod-dagane i Batnfjord 6.-8. september, og vi planlegger en markering i forbindelse med at vi er 130 år i år.

Kan du/dere fortelle oss en morsom/spennende fakta om ditt fylkeslag som er ukjent for de fleste?

Etter det vi kan finne ut er vi det eldste fylkesskogselskapet i landet. Vi ble stiftet den 19. mars 1894, fire år før ungdommen DnS.

Tidsskrift for Skogbrug.

Udgivet af

Det norske Skogselskab.

NR. 6 - 7
JUNI-JULI 1924.
32. AARG.

Norsk Forstmandsforening

hadde fra 11. til 15. juni en meget vellykket utfærd til Fritzøe Verks skoger efter innbydelse av godseier F. M. Treschow.

Under ledelse av forstmester Hans Haug foretoges befaring av vellykkede hugster og kulturer, man fik se verkets høit utviklede fløtningsteknik, tømmerrender, kanaler, tømmerbundtningsapparater, veibygning, Siljan-Farrisvassdraget under fløtning vakte ikke mindst interesse.

Anledningen benyttedes ogsaa til at se Norsk Impregneringskompanis anlæg og selvfølgelig Fritzøehus pragtfulde park.

Færden avsluttedes med en stilfuld middag på Fritzøehus Slot, ved hvilken godseier Treschow uttalte ønsket om godt samarbeide mellom skogeierne og forstmænd. Viceformanden, fylkes-skogmester Gjems, rettet paa deltagernes vegne en varm tak til godseieren for det instruktive og festlige ophold. I færdens deltok ca. 75 av foreningens medlemmer.

Statsbidraget

Den 13. juni behandlet Stortinget bidraget til Det norske Skogselskap. Der blev, liksom ifjor, bevilget kr. 150.000,00. Under behandlingen av budgjetten blev der oplyst om, at plantefeltene på Vestlandet i de senere aar flere steder blir sterkt beskattet før de er begyndt at gi noget utbytte. Dette hindrer initiativet og virkelysten. Skattelovene maa forandres til fordel for plantefeltene.

NYHETS KLIPPET

Avgjerande å sjå skogen med nye auge

Ein fersk rapport avdekker at norsk skogbruk er klimavennleg - og at vi må hogge trea.

I «Past and future climate effects of the Norwegian and Swedish forest-based sector», som er laga på oppdrag for Nordic Green Business Forum, kjem det fram at Noreg og Sverige opererer med ulike klimatal i skogsektoren.

I Noreg er det slik at det som skjer i skogane, og effekten av å bruke skogressursane, ikkje blir sett under eitt. Når skogen blir hoggen, blir det sett på som utslepp. Men dersom vi ikkje bearbeider tømmer og bruker treprodukt, blir utslippa langt høgare enn dei er, ifølge rapporten.

– For å ta eit eksempel fangar treverk i bygg karbon. Samtidig erstattar det materialar som fører til store klimagassutslepp, seier Rune Hedegart i Wood-Works! Cluster, som ønsker rapporten velkommen.

– Mange meiner at det er viktig å la skogen stå, av omsyn til klimaet, men FN's klimapanel er opptatt av verdien av å bruke tre i staden for andre materialar.

I tillegg er det slik at når svenskane bruker norsk tømmer, viser det seg i deira klimarekneskap.

– For klimaet totalt sett gjer det sjølvsagt ingenting, men Noreg kjem dårlegare ut i klimarekneskapan sin, presiserer han.

Den nye klimarapporten for den skog- og trebaserte verdikjeda er utarbeidd på bakgrunn av eit behov for å dokumentere og synleggjere den samla klimaeffekten skogen, skogbruket og bruken av trevirke har.

I Sverige har Skogsindustrierna utarbeidd ei oversikt, mens Noreg heng etter, slik Nordic Green Business Forum ser det.

Peter Holmgren, som står bak rapporten, ser på både historiske og framtidige scenario rundt skogbruk, og også når det gjeld utslepp, heng Noreg etter. Sverige har eit totalutslepp på 45 millionar tonn CO₂-ekvivalentar, mens Noreg slepper ut 47 millionar tonn. Den totale klimaeffekten av skogsektoren i Sverige er på 110 millionar tonn CO₂-ekvivalentar. I Noreg er han på 30 tonn.

Eit viktig poeng i rapporten er at viss vi ikkje hadde brukt det tømmeret vi bruker, hadde utslippa vore 8 millionar tonn høgare enn dei er i dag.

Nationen (www.nationen.no)

En trostunge som deltok på skoleskogdag i Elverum i juni.
Foto: Karl Henrik S. Berke

HAR DU ET BILDE DU VIL DELE MED OSS?

Send det til line.dahle@skogselskapet.no

VI ØNSKER
ALLE MEDLEMMER
EN RIKTIG GOD
SOMMER

Husk å bruke medlemsfordelene.
Du finner oversikt på vår nettside
eller ved å scanne
QR-koden med
kameraet
på mobilen

NORLOG **BRUSLETTO** **SKOGKURS**

Brukås Sport AS **NORSK** **SKOGBRUK**

skogselskapet.no/medlemsfordeler